אף על פי פרק חמישי כתובות סא.

ברייי דאכלה ביעי הוו לה בני עינני דאכלה כוורי הוו לה בני חינני דאכלה כרפסא הוו לה בני [ז]זיותני דאכלה כוסברתא הוו לה בני [ח]בישרני דאכלה אתרוגא הוו לה בני ריחני ברתיה דשבור מלכא אכלה בה אמה אתרוגא והוו מסקי לה לקמיה אבוה בריש ריחני אמר [ט]רב הונא [י]בדק לן רב הונא בר חיננא [יא]היא אומרת להניק והוא אומר שלא להניק שומעין לה צערא דידה הוא הוא אומר להניק והיא אומרת שלא להניק מהו [יב]כל היכא דלאו אורחה שומעין לה היא אורחה והוא לאו אורחה מאי בתר דידיה אזלינן או בתר דידה אזלינן ופשיטנא ליה מהא [יג]עולה עמו ואינה יורדת עמו אמר רב הונא מאי קראה [יד]והיא בעולת בעל בעלייתו של בעל ולא בירידתו של בעל ר' אלעזר אמר מהכא [טו]כי היא היתה אם כל חי לחיים ניתנה ולא לצער ניתנה: הכניסה לו שפחה וכו': הא שארא עבדא ותימא ליה עיילית לך איתתא [טז]בחריקאי משום דאמר לה הא טרחא לדידי ולדידה קמי דידך מאן טרח: שתים אינה מבשלת ואינה מניקה וכו': הא שארא עבדא ותימא ליה עיילית לך איתתא אחריתי דטרחה לדידי ולדידה וחדא לדידך ולדידה משום דאמר לה קמי אורחי ופרחי מאן טרח: שלש אינה מצעת המטה: הא שארא עבדא ותימא ליה עיילית לך אחריתי לאורחי ופרחי משום דאמר לה נפיש בני ביתא נפיש אורחי ופרחי אי הכי אפי' ארבע נמי ארבע כיון דנפישי להו מסייענן אהדדי א"ר חנא ואיתימא ר' שמואל בר נחמני לא הכניסה לו ממש אלא [יח]כיון שראויה להכנים אע"פ שלא הכניסה תנא אחד שהכניסה לו ואחד שצמצמה לו משלה: ארבע יושבת בקתדרא: אמר רב יצחק בר חנניא אמר רב הונא אע"פ שאמרו יושבת בקתדרא [יט]אבל מוזגת לו כוס ומצעת לו את המטה ומרחצת לו פניו ידיו ורגליו [כ]אמר רב יצחק בר חנניא [כא]אמר רב הונא [כב]כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה חוץ ממזיגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו אמר רבא אמר רב הונא [כג]לא אמרן אלא בפניו אבל שלא בפניו לית לן בה: ומזיגת הכוס [כד]שמואל מחלפא ליה דביתהו בידא דשמאלא אביי מנחא ליה אפומא דכובא רבא אבי סדיא רב פפא אשרשיפא [כה]אמר רב יצחק בר חנניא אמר רב הונא הכל משהין בפני השמש חוץ מבשר ויין אמר רב חסדא בשר שמן ויין ישן אמר רבא בשר שמן כל השנה כולה יין ישן בתקופת תמוז אמר רב ענן בר תחליפא הוה קאימנא קמיה דמר שמואל ואייתו ליה תבשילא דארדי ואי לאו דיהב לי איסתכני אמר רב אשי הוה קאימנא קמיה דרב כהנא ואייתו ליה גרגלידי דליפתא בחלא ואי לאו דיהב לי איסתכני רב פפא אמר אפילו תמרתא דהנוניתא כללא דמילתא [כו]כל דאית ליה ריחא ואית ליה קיוהא אבוה בר איהי ומנימין בר איהי [כז]חד ספי מכל מינא ומינא וחד ספי מחד מינא מר משתעי אליהו בהדיה ומר לא משתעי אליהו בהדיה הנהו תרתין חסידי ואמרי לה רב מרי ורב פנחס בני רב חסדא [כח]מר קדים ספי ומר מאחר ספי דקדים ספי אליהו משתעי בהדיה דמאחר ספי לא משתעי אליהו בהדיה אמימר ומר זוטרא ורב אשי הוו קא יתבי אפיתחא דבי אזגור מלכא חליף ואזיל אטורנגא דמלכא חזייה רב אשי למר זוטרא

דחוור

הכניסה לו שפחה אחת. קלת תימה מה הוא זן אותה מ"כ מה מרויח הבעל דבלא שפחה היתה עושה הכל ולא היה זן אלא אותה לבדה ועתה זן אותה ואת שפחתה: **ואחת** שצמצמה לו משלה גרס'. פירוש למלמה לו ממה שהוא מייב ליתן לה כמו קופה של בשמים ושאר דברים ולמלמה כל כך שיכול לקנות מזה כמה שפחות רבינו תם ויש גורסין שמלאה לו משלו כלומר שהוא עשיר שיכול לקנות הרבה שפחות כפי לרכה:

אבל מוזגת לו את הכוס ומצעת לו המטה. והא דתנן שלש מיני מלעת כתנמי ברים מכילתין (דף ד:) [ולא הוי למו הלעת המטה דמתני'] : **מחלפא** רביתהו בידא דשמאלא. ממחזר ויטרי פי' הרב ר' שמעיה שהיה מהר רש"י אפי' שלא ליתן מפתח מידו לידה ומכאן אין ראיה דשאני מזיגת כוס שהוא דבר של מיבה ואסורה אפילו להניח לפניו על השולחן אלא למר מנחא ליה אבי סדיא ולמר אפומא דכובא ומסדר אליהו דקתני גבי ההוא עובדא דמייתי בפ"ק דשבת (דף יג: ופס) נאלם אחד שקרא הרבה ושנה הרבה כו' ששאל אליהו לאשתו שמא הבאת לו את הפך שמא הבאת לו את המזמן ואמרה לו אם ושלוש אפי' באלנע קטנה לא נגע בי ומי אין ראיה דמלינן לפרש דשלא על הבאת הפך היה מקפיד אלא הכי קאמר שמא בשעת הבאת הפך לא מהרת ונגע בין וכן משמע שהשיבתו אפילו באלנע קטנה לא נגע בי אבל שלא הביאה לו לא קאמרה ומה שפיכם דממלפא ליה בידא דשמאלא בימי לבוזה דמימע שים להקל בימי לבוזה מבימי נדותה וכן מלינו בפרק קמא דשבת (שם) בהוא עובדא שהבאתי לעיל דקאמר בימי נדותין מהו אלנך בימי לבוזין מהו אלנך נראה דהיו רגלין לבוזל אחר שבעה נראה בשפוקקת דלא אפילא השמא אלא מדרבנן אבל בזמן הזה שאין רגלות לבוזל עד אחר שבעה נקיים אין מילוק בין ימי נדות לימי לבון כדאמרינן במסכת שבת (דף סד:) תהיה בנדתה בהוויתה תהא עד שתבא במיס: לא

מסורת הש"ס

ג) [ספר בעלי זיו והגהל ערוך בערך זיז. פי' יפים ונאים כפירוש לשלשת חכמתא], כ) [פי' בעלי כפר ר"ח], ג) [ני' הרא"ש בב פפא], ד) [עיתוזין נא. וש"נ], ה) [לעל מתא], ו) [ני' הערוך בערך הרק בהריקאי], ז) [נ"ל ומתר], ח) [לעל ד:, ע) [נ"ל ומתר], י) [עי' היטב פרש"י לקמן קה. ד"ה בחריקאי], כ) פ"א בחדם, ל) מוסיב המון לפני הפרים כל"ל. רש"ל.

תוספות רי"ד

אמר ר"פ בריק לן ר"ה ב"ח היא אומרת להניק והוא אומר שלא להניק שומעים לה דצערא דידה הוא. הוא אומר להניק והיא אומר' שלא להניק מהו כל היכא דלאו אורחא לה שומעים אורחא ולאו אורחא מאי בתר דידיה אזלינן או בתר דידה אזלינן. ופשיטנא לי' עולה עמו ואינה יורדת. אמר ר"ה והיא בעולת בעל בעלייתו של בעל ולא בירידתו של בעל. הכניסה לו שפחה א'. א"ר חנא ואיתימא רשב"ג לא שהכניסה לו ממש אלא כיון שראויה להכניסה אע"פ שלא הכניסה פירוש כיון שהכניסה לו כספים לקנותה ממקצתן. תניא אחד שהכניסה לו ג) וא' שמצאתה לו בתוך ביתו. ארבע יושבת בקתדרא. אר"י ב"ח אמר ר"ה אע"פ שאמרו ד' יושבת בקתדרא אבל מוזגת לו את הכוס ומצעת לו המטה ומרחצת פניו ידיו ורגליו (פי' הרב שאינו דומה הצעה זו להצעה דמתני' והצעה דמתני' מתפרש לקמן המטה והכרים והכסותות ויש שם טורח יותר אבל הצעה דהכא הוא לפרוש הסדינין על המטה שהוא לקירוב וחבה דומיא דמזיגת הכוס) וא"ר י"ח אר"ה כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה חוץ ממז"ה והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו: א"ר והצעת המטה ל"א אלא בפניו אבל שלא בפניו ל"ל בה: מזיגת הכוס. דביתהו דשמואל מחלפא ליה בידא דשמאלא דאביי מנחה לי' אפומא דכובא דרבא אבי סדיא דר"פ אשרשיפא פי' המורה בימי ליבונה וכך פי' ר"ח ז"ל ואינו נ"ל דאטו קולי ימי ליבונה מימי נדתה טרם שלא תטבול בכרת קיימא ואדרבה בימי ליבונה שכבר פסקה מראות יש לה להתרחק יותר ריותר. ומכאן מוכח שלא היו אוכלין בטהרה חוליהן. והדין נותן שמה טהרה יכולין לעשות בח"ל ל) שהוא משמאה בקברות: וא"ר י"ח אר"ה. הכל משהין בפני שמש חוץ מבשר ויין וא"ר"ח בשר שמן ויין ישן אמר רבא בשר שמן כל השנה ויין ישן בתקופת תמוז. אמר רב ענן בר"ח הוה קאימנא קמי' דמ"ש ואייתו לי' תבשילא דארדי ואי לא דיהבי לי מיני' איסתכני ר"פ אמר אפי' תמרי דאונניתא כללא דמילתא כל דאית ליה ריחא

ל) כ"כ בי' הר"ף וכ"כ בתוס' בר"ה ותחת כשם יש נוסחין. כ) נראה בל"ל שהיא שמלה בטומאת קברות.

עין משפט
נר מצוה

פ א מי' פכ"ח מהלכות אישות הל' יג סמג לאוין פל טוש"ע אה"ע סימן פב ספ"ב:
פא ב מי' שם הל' יד סמג שם טוש"ע אה"ע סי' פ סעיף ו וסעיף י:
פב ג מי' וסמג שם טוש"ע אה"ע סי' פב סעיף ב:
פג ד מי' שם הל' ו סמג שם טוש"ע אה"ע סי' פ סעיף ח:
פד ה מי' שם הל' ג עור ש"ע שם סעי' ד ה:
פה ו ז ח מי' פכ"ח מהל' אישות הל' ה ומי' קי"ח מהל' איסורי ביאה הל' יט סמג לאוין קיח עור אה"ע סימן פ וטוש"ע י"ד סימן קלה סעי' י:
פו ט י כ מי' פ"ז מהל' ברכות הל' ז ומי' פ"ע מהל' עבדים הל' מ סמג עשין מ טוש"ע א"ח סימן קסט סעי' ו וטוש"ע י"ד סימן רפו סעי' ח:

תורה אור השלם

1. וְיָבֹא אֱלֹהִים אֶל אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל הָאִשָּׁה אֲשֶׁר לָקַחְתָּ וְהוּא בְּעֻלַת בָּעַל.
בראשית כ ג
2. וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הָיְתָה אֵם כָּל חָי: בראשית ג כ

לעזי רש"י

אפי"א. כרפס.
אליגדרי"א. כוסבר.
רודילי"ש.
פלהים עגולים דקים.
איגרד"ר.
חדות, חריפות.
שינישקלאקו"ש [שינישקל"ש].
ממונה על משק-הבית.

מוסף רש"י

בדק לן. מנסה אותנו (עירובין נא.) אם נדע להשיב (חולין קלג.). חוץ ממזיגת הכוס. להשיבו לו, והצעת המטה כו'. שדרך קירוב וחיבה הן יכולין לידי הרגל דבר (לעיל ד:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com